1893 — 1973
80
років
Служби Народові

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 33. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 22-го ЛЮТОГО 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, FEBRUARY 22, 1973 No. 33. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 21 лютого 1973

ГОЛОВА СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ закордонних відносин сенатор Фулбрайт заявив, що він в принципі підтримує плян президента Ричарда Ніксона про надання економічної допомоги для відбудови Індокитаю, в тому й Північного В'єтнаму. Однак, сенатор Фулбрайт поставить дві передумови, а саме: щоб президент Ніксон значно скоротив мілітарні видатки ЗСА за кордоном і щоб допомога Північному В'єтнамові йшла не безпосередньо з Вашингтону, а через ОН.

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР БІЛОГО ДОМУ Роналд Зіґлер повідомив, що президент Р. Ніксон під час зустрічі з керівниками професійних спілок звернув увагу на зростаючі ціни на харчі. Президент сказав, що ціни будуть підвищуватися, бо збільшується попит, і що так триватиме приблизно півроку. Однак, Адміністрація вже починає робити заходи, щоб харчів більше продукували і щоб було більше на ринку.

З НАГОДИ ДНЯ ВАШИНҐТОНА ВІДБУЛИСЯ минулої неділі й понеділка паради та інші урочистості в різних містах країни. У Ню Йорку в параді взяли участь кілька тисяч осіб, а до них приглядались маси народу. На мосту ім. Джорджа Вашинґтона в Ню Джерзі вивісили велетенського розміру американський зоряний прапор, в честь першого Президента ЗСА. Прапор був розміром 60 на 90 футів.

БАТЬКИ 26-РІЧНОЇ МАДЛЕН ДЕ ФІЛІППІ довгий час телефонували до неї додому й були стурбовані, що телефон був увесь час зайнятий. На їх прохання сусіди ввійшли в будинок у Форест Гіллс Гарденс у Ню Йорку й побачили, що молода жінка зв'язана й убита, слухавка покладена на телефонічний столик, тримісячна дитина не зазнала пошкоджень, а помешкання було ограбоване. У Нюйоркському ж стейті бандити ограбували у м. Боффало банк, забравши 49 000 долярів.

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ЗАПРОСИВ ДРУЖИНУ й інших членів родини повечеряти в недалекому від Білого Дому китайському ресторані. Коли вони виходили після вечері, Президент сказав журналістам: „Хто сюди заходить, нехай забуде про дієту"... Родина Президента мала там 8 різних китайських страв із м'ясом, рибою тощо, а також специфічні китайські овочі.

З ФРАНЦУЗЬКОГО ОСТРОВА ІЛЬ Д'Є ВКРАЛИ домовину з тлінними останками колишнього французького маршала Філіппа Петена, героя з першої світової війни, якого проте після другої світової війни судили й засудили у Франції на смерть, з заміною на досмертну в'язницю, як „зрадника", за те, що скапітулював перед Гітлером і погодився на пізнішу співпрацю з німцями у так званому Віші-уряді. Французьке громадянство поділене в думках щодо того, чи Петен був зрадником, чи рятував край і нарід від фізичного винищення. Де Ґолль відкидав усі просьби оборонця Петена на помилування і Петен помер у в'язниці на тому острові у 1951 році у віці 95 років. Домовина з тілом Петена важила 1.750 фунтів. Її перевезли, мабуть, на яхту, яка була заякорена біля того острова, і ніччю неспостережливо відплила.

ФРАНЦУЗЬКІ КОМУНІСТИ И УСІ „ЛІВІ" ПОВЕЛИ кампанію проти уряду за заборону перевести в цьому тижні у Парижі міжнародну конференцію у справі амнестії для американських дезертирів та втікачів від рекрутації. Французькі „ліві" закидають урядові, що той, замість разом з „народом" вимагати від президента Ніксона амнестії для дезертирів в ім'я „загального замирення", піддається „диктатові" американських „фашистських" кіл.

СТАН АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКА У В'ЄТНАМІ ЗМАЛІВ до 14.180 військовиків. Від 28 січня ц. р., коли-то проголошено закінчення війни у В'єтнамі, відкликано відтіль 9.320 вояків. Частину їх перевезено до сусіднього Таї (Сіяму), де залишається сильна американська база. Але у Південному В'єтнамі все ще не настало повне перемир'я. Від часу проголошення його згинуло в боях — за даними південно - в'єтнамського командування — 7.186 комуністичних вояків і 1.259 державних, при чому комуністи будім-то порушили перемир'я к. 4.000 разів.

В ІТАЛІЇ ВЕЛИКИЙ РОЗГОЛОС ДІСТАЛА справа закупна нюйоркським Метрополітальним музеєм грецької вази з-перед 2.500 років за 1.300.000 дол. Газети розписуються про те, як ту вазу знайшли і хто був її останнім власником та продав Метрополітальному музеєві. Уряд повів слідство, чи вазу закуплено й вивезено легально, чи перепачковано з Італії за океан.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Д-Р Т. ЛЕОНТІЙ ВИКОНУЄ ДАЛІ ОБОВ'ЯЗКИ ГОЛОВИ ВО УНРАДИ

Українське Інформаційне Бюро інформує, що д-р В. Федорончук, іменований на 7-ій Сесії УНРади на голову Виконавчого Органу, з уваги на дальший незадовільний стан здоров'я не міг до цього часу приступити до виконання своїх обов'язків. Ці обов'язки виконує і далі заступник голови ВО д-р Т. Леонтій.

АКАДЕМІЧНІ ДОПОВІДІ В НТШ

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА влаштовує в цьому році цикл викладів про визначних представників науки і діячів культури та про проблеми української науки. Метою цих викладів є познайомити ширше громадянство, старше і молодше, з проблемами української історії, літератури, мови і з українознавчими дисциплінами взагалі.

Саме в сторіччя існування Наукового Товариства ім. Шевченка українська громада буде мати змогу зустрінутися на тих викладах з нашими науковцями, ставити запити та вести дискусії. Доповіді будуть відбуватися кожної суботи від 5-ої одини попол., в залі НТШ, 302 Вест 13 вулиця в Ню Йорку. Вхід вільний. Програма викладів буде оголошена в пресі своєчасно.

Д-Р В. ГОЛУБНИЧИЙ ГОВОРИТИМЕ В УВАН ПРО СУЧАСНУ ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ В СССР

Ню Йорк. — Комісія Української Вільної Академії Наук для дослідів над революційною Україною і Совєтським Союзом влаштовує в неділю 25 лютого ц. р. наукове засідання з доповіддю д-ра Всеволода Голубничого, професора Гантер Коледжу в Ню Йорку. п. н. „Заваги до сучасної політичної ситуації в Совєтському Союзі". Відбудеться доповідь в будинку УВАН при 206 Вест 100-а вул. Початок о год. 4-ій по пол.

У ЛЯОСІ ПРОГОЛОШЕНО ЗАМИРЕННЯ

Вієнціян, Ляос. — Державний уряд прем'єра Суванни Фуми і комуністи, репрезентовані їх партією Патет Ляо, підписали в минулий вівторок 20 лютого договір про перемир'я та політичне замирення, яке насправді закінчує тамошню 20-тирічну громадянську війну, підтримувану регулярним військом Північного В'єтнаму по стороні комуністів. За тим договором перемир'я на всіх відтинках воєнного фронту має наступити опівночі в середу 21 лютого Нюйоркського часу. Політичне замирення передбачує створення уряду з участю наполовину теперішнього вільного суспільства, що підтримує уряд Суванни Фуми, й наполовину комуністів. Таке рішення врадувало комуністів, як їх політична перемога, дармащо комуністи насправді контролювали вже більшість тамошньої території. Американське летунство, яке активно підтримувало оборонні дії державного війська проти комуністичних атак, припинить всі свої дії з хвилиною, коли наступить у Ляосі фактичне перемир'я. Тому, що в найближчий понеділок 26 лютого почнеться у Парижі міжнародна конференція про В'єтнам, Америка не хотіла брати в ній участи будучи водночас активно заанґажована у війні у Ляосі. Сподіваються, що перемир'я у В'єтнамі і тепер у Ляосі приспішить закінчення війни також в Камбоджі, дармащо спорадичні бої і сутички все ще повторюються у Південному В'єтнамі. В'єтнам, Ляос і Камбоджа становили французьку колонію Індокитай, яка у 1954 р. розпалась на 4 самостійні держави.

„Правда" попереджає, що обмін партійних квитків завершиться усуненням „негідних" елементів

Москва. — У зв'язку із запляннованим на початок березня ц.р. обміном членських квитків у Комуністичній Партії Совєтського Союзу, яка нараховує тепер 14.5 мільйона членів, московська „Правда" виступила у великій передовій статті з попередженням, що з партії будуть усунені всі ті члени, які поводяться „негідно" із „високим званням" члена партії і проявляють інерцію і байдужість у своєму ставленні до партійних вимог і завдань. Водночас із цим „Правда" зазначила, що провід КПСС не плянує якоїсь основної чистки серед провідних і низових кіл членства партії, такої, як її проводжено в період культу Сталіна. Виступ „Правди" вказував би, що чистка не торкнеться провідних кіл партії, що підтвердив також Микола Підгорний, голова Верховного Совєту СССР, у своїй промові з приводу вручення йому нового відзначення, прославляючи теперішній „заслужений" склад ЦК КПСС і його Політбюра. Згідно з опінією закордонних обсерваторів у Москві, чистка буде проведена головно в середніх і низових колах партії і будуть вичищені всякі кар'єристи, хабарники і пасивні комуністи. Заповіджена чистка викликала пожвавлену активність і партійну „пильність" у партійних колах окремих республік. Однією з цілей чистки має бути відсоткове збільшення кількости робітників серед членства КПСС. Під теперішню пору тільки 40.1 відсотка членів КПСС є робітниками за фахом, 15.1 відсотка — колгоспників, а решта 44.8 відсотка становлять бюрократи й чиновники і тому партія втратила свій „робітничо-селянський".

Посол Ілля Нездолий обороняє права індіянського населення в Канаді

Оттава. — 9 лютого у Палаті громад канадського Парляменту відбулася дискусія над законопроєктом С-16 щодо зміни т. зв. Індіянського акту, коли йдеться про зниження віку управнених до голосування індіян у виборах з 21 до 18 року життя. У дискусії над цим взяв також участь посол Ілля Нездолий (Медов Лейк. Саскачеван), обороняючи законопроєкт. У своєму виступі він вказав на ряд фактів з власного досвіду з індіянським населенням, яке управнене до таких самих привілеїв і прав, що їх мають всі інші канадці. Як відомо, посол І. Нездолий, який є сином українського еміґранта з Київщини, належить в Парляменті до нового-демократичної фракції.

Ольга Загребельна обрана на Кралю Української Преси в Канаді

Торонто. — Ольга Загребельна, яка репрезентувала пластовий журнал „Юнак", стала кралею української преси і радіо на 1973 рік, обрана на Равті української преси і радіо в Торонто 10 лютого ц. р. На першу князівну обрано Галину Гринь, репрезентантку „Українського Голосу", на другу князівну обрано Надію Лойовську, репрезентантку „Вістей Комбатанта". Головою жюрі був артист-мал. Василь Курилик, секретарем жюрі— Христина Сеньків. Коронацію нової кралі і князівень перевела краля за 1972 рік Ярця Бука, репрезентантка „Свободи". Всі кандидатки отримали від СУЖ Канади в дарунку книгу поезій Лесі Українки в англійському перекладі Віри Річ з Англії.

Почесною гостею Равту була Міс Арґентини українка Галина Дудик з Буенос Айресу, яка привітала по-українськи приявних від української громади в Арґентині і по-еспанськи приявного амбасадора Арґентини Рабльо Ґонсалез Берґеза, який прибув на Равт в товаристві своїх двох доньок і культурного аташе, д-ра Саноса. Серед видатних гостей був мейор міста Торонто Д. Кромбі з дружиною, який передав дарунки Галині Дудик і голові СУЖ Канади Несторові Ріпецькому та в короткій промові прославляв українську пресу й радіо в Канаді. Приявними були також міністер Іван Яремко з дружиною, президент Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців мґр Антін Мельник,—М. Ґердесті, віце-президент великої канадської будівельної компанії, яка дала стипендію Галині Дудик у висоті 500 дол. і поважну субвенцію для СУЖ Канади—й інші канадські та українські видатні гості. Равт відкрив Дідюк, а майстром церемонії був Богдан Сенишин. Наступного дня, 11 лютого ц. р. Галина Дудик була гостею Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України, причому українській красуні з Арґентини вручено гарний подарунок. Галина Дудик відвідує Монтреаль і Оттаву, де зустрінеться з українськими парляментаристами та відвідає арґентинську амбасаду, яка її офіційно запросила.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ В АМЕРИЦІ ЖЕРТВУЮТЬ КРОВ НА РЯТУНОК ЖИТТЯ ДЛЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — З очолюваної пані Христею Кульчицькою Конференції Українських Молодечих і Студентських Організацій при Українському Конґресовому Комітеті Америки інформують про заплянновану на широку скалю акцію цих організацій пожертвування крови для шпитальних „Банків Крови" на рятунок життя тим недужим, які крови потребують, та рівночасно для демонстрації української молоді в Америці в обороні нехтованих окупаційним комуністичним режимом людських прав в Україні. Акцію пожертвування крови почнеться — згідно з домовленням з міським „Банком Крови" — в Ню Йорку в суботу, 31-го березня. Сто членів українських студентських і молодечих організацій плянують пожертвувати в тому дні для недужих в місцевих шпиталях 100 ПАЙНТІВ крови із виразним зазначенням, що вони жертвують цю кров з думкою про своїх братів і сестер в Україні, яким окупаційний комуністичний режим відмовляє найосновніших людських прав, переслідує їх і засуджує без будь-якої провини на довголітнє ув'язнення і каторгу або запроторює їх до закладів для божевільних. Передача сто пайнтів української крови „Банкові Крови" в Ню Йорку почнеться в суботу, 31-го березня ц.р. збіркою кровних жертводавців на площі Гаммершільда при 47-ій вулиці і 1-ій евеню. Звідтіль вони перейдуть демонстративно, під охороною поліції, 20 кварталів до 67-ої вулиці (між 1-ою і 2-ою евенями), де „Банк Крови" матиме влаштовані окремі приміщення для прийняття кровної пожертви від української молоді. Засоби масової інформації — преса, радіо і телевізія — поінформовані про цю благородну демонстрацію української молоді. Подібні акції запляновані також в інших осередках більших українських поселень.



Представники Конференції Українських Молодечих і Студентських Організацій при УККА попереднього тижня відвідали Український Народний Союз і „Свободу", інформуючи їх про запляновану акцію пожертв крови для рятунку недужих та для демонстрацій в обороні людських прав в Україні. На фото в конференційній залі УНС сидять (зліва): Квітка Семанишин (Союз Українських Студентських Товариств Америки), Христя Кульчицька — координатор молоді в Екзекутиві УККА, проф. д-р Едвард Жарський — голова Шкільної Ради УККА, Антін Філімончук (Об'єднання Демократичної Української Молоді), Юрій Карпінський („Зарево"), Ігор Длябога й Ірина Твердовська (Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського). Стоять (зліва) заступник головного предсідника УНС Володимир Сохан, Іванна Ганкевич (Пласт), Аскольд Лозинський (ТУСМ), гол. предсідник УНС Йосип Лисогір і редактор „Українського Тижневика" Зенон Снилик. В зустрічі взяли ще участь мґр Євген Гановський (Спілка Української Молоді Америки), інж. Мирослав Яворський і д-р Іван Ярош, представники Союзу Українських Американських Спортових Товариств, гол. касир УНС мґр Уляна Дячук та ред. А. Драган.

Молодь УВФ продовжує протестну акцію проти Москви

Ню Йорк. — Продовжується протестаційна акція Молоді Українського Визвольного Фронту, започаткована в січні на відзначення роковин Крут. У Ґленкові, Л. Айленд, на великій садибі-віллі, де живуть представники СССР, уночі з 20 на 21 лютого молодь розвісила великого розміру, 6 на 10 стіп, плякат з полотна, з такими написами англійською мовою: „Московські імперіялісти, забирайтеся геть з України!", „Звільніть Юрія Шухевича!". „Припиніть переслідування інтелектуалістів в Україні!" Там же були розклеєні протестні наліпки. У Ню Йорку того ж вечора молодь розклеїла наліпки, з подібними зверненнями в обороні прав нації і людини, на будинку „Аерофлоту". Молодь продовжує розсилати поштові картки з зображенням С. Петлюри, С. Бандери, Р. Чупринки, із написами - ствердженнями, що українська молодь буде продовжувати їхню боротьбу за визволення України. Ці поштівки розсилаються до всіх посольств і амбасад СССР в Америці, Англії, Австралії та ін. країнах, а до Комісії прав людини ОН пересилаються відповідні листи-звернення з підписами.

Замирення у В'єтнамі скріплює міжнародну позицію Америки — твердить Ніксон

Вашинґтон. — Замирення у В'єтнамі скріплює міжнародну позицію Америки та дозволяє їй з шансами більшого успіху змагати до закріплення миру у всьому світі — твердив президент Ніксон у своїй промові в Колумбії, столиці Південної Каролайни пред з'єднаними палатами тамошньої стейтової леґіслятури. Темою виступу президента Ніксона, який зупинився в Колумбії подорозі з Флориди до Вашинґтону, була В'єтнамська війна і її закінчення, при чому Президент з'ясовував, чому він раз-у-раз називає підписаний з комуністами пакт про перемир'я у В'єтнамі „миром із честю". Він виправдував продовжування ним війни, яку започаткували були президенти Кеннеді і Джонсон, бажанням не допустити до упадку міжнародного престижу Америки та огірчення в рядах американського суспільства і військовиків, коли б він пішов був за закликом тих американців, які поручали мир за всяку ціну, себто відкликання американських військ з єдиною рекомпесатою збоку комуністів — звільнення американських воєнних полонених. Президент зацитував листа однієї американки, матери сина, який згинув у В'єтнамі, яка прославляла Президента за те, що не закінчив війни у В'єтнамі так, щоб усі учасники тієї війни та всі родини поляглих там вояків мусіли вважати, що всі їх труди і жертви були зайвими, нікому непотрібними.



На фото (зліва): краля Української Преси і Радіо 1972 Ярця Бука („Свобода"), Галина Гринь — перша князівна 1973 („Український Голос"), краля української преси і радіо 1973 — Оля Загребельна (журнал „Юнак"), Надія Лойовська — друга князівна 1973.

УПЦ в ЗСА протестує проти порушування прав людини в Україні

Баунд Брук, Ню Джерзі.— На нарадах Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗСА, які відбулися тут 8-10 лютого, піднято було також питання арештованих і засуджених українських діячів в Україні та порушування прав людини в СССР в загальному. Рада Митрополії вирішила публічно опротестувати порушення прав людини в Україні та засудити безправні арешти і засуди на довголітнє ув'язнення українських діячів. У спеціяльній резолюції, текст якої зі супровідним листом митрополита Мстислава переслано на адреси міжнародних організацій, стверджується, що совєтський режим порушує постанови Загальної Декларації Прав Людини, а також і власної конституції, коли йдеться про збереження основних прав людини. Рада Митрополії вимагає від міжнародних організацій, а в першій мірі від Комісії Прав Людини ОН, зайняти становище в цій справі та засудити факти порушування прав людини в СССР совєтським режимом.

БРИТІЙСЬКІ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТИ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

Лондон (Теодор Данилів). — Велика хвиля арештів українських інтелектуалістів, яка прокотилась Україною у 1972 р. не тільки звернула увагу на себе публічної опінії у вільному світі а і викликали обурення. Преса у В. Британії й інших країнах Заходу широко інформувала й інформує про ці драконські заходи окупаційних совєтських властей у відношенні до дисидентів в Україні. Серед пресових органів В. Британії, які інформували і широко інформують про події в Україні, є одна із найповажніших британських газет, лондонський щоденник „Таймс", більш ніж мільйонний наклад, якого розходиться не тільки на Британських островах, але також у різних краях по оба боки океану. В ньому, на тему дисидентів в Україні та СССР було поміщено цілий ряд поважних статтей пера викладача Вищої Економічної Школи в Лондоні П. Редауея та інших авторів. Всі ці інформації й матеріяли зрушили британську публічну опінію, а вивом того є лист у цій справі до редактора „Таймс-у" від групи видатних діячів науки, мистецтва й культури. Лист цей був поміщений у числі газети з 3-го лютого 1972 р. п. з. „Щораз більше судових процесів в Росії". Лист звучить: „Минув якраз рік з того часу, як совєтські власті посилили переслідування інтелектуалістів, які відкрито виступали проти урядового ламання совєтської конституції та людських прав взагалі. Репресії були виїмково строгі в Україні, де близько 100 осіб — переважно молодих письменників, мистців і вчених поміркованої політичної орієнтації — було арештовано у 1972 році. Їх провина полягала у відкритому протестуванні проти, у їх переконанні, офіційної дискримінації української мови і культури в рямцях Української ССР та у критикуванні інших порушень громадянських і національних прав, ґарантованих совєтською конституцією. Частина тієї критики була звернена в бік КҐБ, прокуратури та судів за їх часте порушування совєтського права і правної процедури.

„Ось тут кілька фактів, які були старанно перевірені тими особами, яких знанню і опінії ми довіряємо і які, як ми в цьому переконані, є повністю автентичні.

„Щонайменше 20 із згаданих арештованих в Україні вже було засуджено — фактично на таємних засіданнях судів — на нелюдсько високі кари тюрми і заслання, які не стоять у ніякому відношенні до закидуваних їм „злочинів" і є повністю призначені на те, щоб залякати і примусити мовчати найвідважніших оборонців громадянських прав в Україні.

„І так, щоб навести тільки декілька справ, Данило Шумук і Юрій Шухевич,

(Закінчення на ст. 4-ій)

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вселюдська справа

Щораз тривожніші вістки з України про долю арештованих ще на початку 1972 р. українських діячів заставляють українську громаду за межами України, в усіх країнах нашого поселення, до дальших зусиль в обороні основних прав української людини. Треба привітати дуже активну поставу українських молодечих і студентських організацій, які ведуть перед в цій акції оборони. Минулого тижня Комісія Прав Людини Секретаріяту СКВУ порушила питання переслідуваних діячів на форумі ОН. Відповідні резолюції схвалила Рада Митрополії Української Православної Церкви в ЗСА, від імени якої митрополит Мстислав переслав протестаційні листи на адреси цілого ряду міжнародних установ, у віданні яких є питання зберігання прав людини та боротьба з порушуванням цих прав.

Цим, однак, наша оборонна акція не може обмежуватися. У цю акцію мусять включитися найширші кола нашого громадянства. Не повинно бути ні однієї нашої організації: церковної, загальногромадської, професійної, наукової, яка не взяла б участи в цій акції. Не повинно бути ні однієї української людини поза межами України, яка стала б осторонь цієї акції і не причинилася до її скріплення чи то відповідною фінансовою підримкою, чи якимсь конкретним почином.

У „Свободі" з 16 лютого вміщено статтю проф. Юрія Кульчицького, який накреслив широкий плян такої акції і вказав на форми та способи її ведення. Вважаємо, що ці думки і пропозиції мають бути використані у практичному розгортанні нашої оборонної акції. Треба, щоб наші професійні організації — професорів, лікарів, інженерів, бібліотекарів тощо — поширили цю акцію на відтинку професійних організацій у ЗСА та в інших країнах, а також на міжнародних наукових і професійних конференціях, нарадах. Важливим є, щоб цією акцією були охоплені університети, науково - дослідні установи різних країн.

Мусимо мати на увазі, що пряма політична акція, самі листи чи петиції не роблять всього і не матимуть бажаного успіху, якщо не зуміємо зорганізувати масового тиску світової публічної опінії, якщо справу порушування прав людини в СССР не зробимо справою всіх народів.

Партія паразитів

У зв'язку із запланованим в Совєтському Союзі обміном партійних квитків, що має початися в березні цього року, в політичних колах Заходу звертають увагу на кількість і професійний склад членства цієї велетенської і єдиної в СССР політичної партії.

Згідно з визначенням в Українській Радянській Енциклопедії, Комуністична Партія Совєтського Союзу — це „бойовий, випробуваний авангард радянського народу, який об'єднує на добровільних началах передову, найбільш свідому частину робітничої кляси, колгоспного селянства і інтелігенції СССР". І що вона „заснована великим Леніним як передовий загін робітничої кляси".

В перших роках діяльности цієї партії уже в створеному 1922 року СССР совєтські пропагандисти прославляли її пролетарський робітничо - селянський характер, підкреслюючи у статистичних даних факт переваги робітників і селянства в її складі. Проте, з роками такі дані перестали публікуватися.

На 1 жовтня 1961 р. КПСС мала 9 716 005 комуністів, не враховуючи в цю цифру членів комсомолу. Десять років пізніше, на 1 січня 1969 р. в цій партії було вже 13 640 000 членів. Тепер вона нараховує вже кругло 14-500 000 членів. Але, як встановили західні аналісти, тільки 40,1 відс. цього числа є робітниками і тільки 15,1 відс. колгоспниками. Решта членства, тобто 44.8 відс., або майже понад сім мільйонів комуністів це т. зв. інтелігенція, тобто чиновники й апаратники - службовці партійних й урядових установ, або ж у звичайному розумінні бюрократія, чи, як їх визначають в совєтських самвидавних публікаціях, паразити.

Сучасний склад КПСС виключає такий чи інший її пролетарський, робітничий чи й робітничо - селянський характер. Цей факт дуже неприємний для нинішнього кремлівського керівництва, і воно намагається змінити склад КПСС усякими штучними засобами, не виключаючи й фальшування статистичних даних. Однак, ледве чи поведеться це вчинити, бо комуністи стали в СССР новою експлуататорською клясою і своїх позицій — посад та привілеїв — не хочуть зрікатися.

Добра рецепта

Товариства українських професіоналістів, зокрема такі, як лікарів, інженерів, професорів, заслужено втішаються великим авторитетом серед нашої громади і часто викликають подив серед наших співгромадян в Америці й Канаді. Вони бо, плекаючи і розвиваючи свої високі професійні ідеали і чесноти, рівночасно є й суспільними та патріотичними установами в повному розумінні цього поняття. Одним із чергових доказів цього може послужити великодушний жест Товариства Українських Лікарів Північної Америки, що ним без сумніву є уфундування для законодавців і членів Уряду у Вашингтоні ста примірників другого тому коштовної Англомовної Енциклопедії Українознавства, надрукованої у видавництві Торонтського університету заходами і коштом Українського Народного Союзу під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича. Перший том цієї монументальної книги уфундувало Українське Лікарське Т-во для цих державних мужів після його появи кілька років тому.

До кожної із висиланих цих книг додасться карточку з емблемою, назвою і адресою Українського Лікарського Товариства і з зазначенням, що це його подарунок. Карточка, без сумніву, зверне на себе увагу своєю емблемою та підписом, і напевно не в одного з тих, хто книгу одержить, викличе зацікавлення. Можна також припускати, що не в одного з тих, хто її одержить, зродиться думка, що ця книга — це таки справді добра „рецепта" на поглиблення й доповнення його знання про ту велику і багату країну, ім'я якої вже постійно появляється в пресі та книжках і поступово стає майже синонімом також найвищих американських ідеалів: прагнення волі і незалежности та невпинного змагання за них.

Жест Українського Лікарського Товариства з другим томом Англомовної Енциклопедії Українознавства, як і раніше з попереднім томом, далеко не поодинокий у таких шляхетних акціях і вчинках цього та інших наших професійних установ. Наші лікарі виписують нам добрі рецепти, коли ми звертаємося до них з нашими фізичними недомаганнями, але вони мають добрі рецепти також і на лікування наших суспільних недомагань, на скріплення нашої суспільної енергії в добрих цілях. Вони справді заслуговують на нашу пошану і вдячність.

В. С-ко

КИТАЙ УЧОРА І СЬОГОДНІ

Читачеві американської преси впадає в око її зміна в трактуванні червоного Китаю, що його тепер іменують як Китайську Народну Республіку, і в описах життя китайського народу під режимом Мао. Річ зрозуміла: у відносинах між ЗСА і Китаєм почалася нова доба протиприродного, здавалося б, співіснування. Але чи аж так змінилося за останній час життя в „піднебесній імперії" червоних мандаринів, щоб можна було захоплюватись, а подеколи й ставити його за зразок для демократичних країн, зокрема Америки?

Ще не так давно Мао Тсетунґ кричав: „Комунізм — це молот, яким ми розтрощимо наших ворогів!" Цим „паперовим молотом" жадного з „імперіялістичних ворогів", а передусім Америки він не знищив, але багато нових ворогів нажив. Чи не треба було йому придумати щось інше замість молота? І він придумав.

В 1964 р. завжди добре поінформований „Тайм" писав, що після 16 років комуністичного панування економіка та сільське господарство Китаю перебувають у жалюгідному стані. „В е л икий стрибок" із злиднів у добробут. — „стрибок", до якого в 1958 р. найжорстокішими засобами змусила китайський народ комуністична партія, закінчився повним фіяско. І досі на подвір'ях китайських селян бездіяльно с т о я т ь м і л ь й о н и н и щ е н и х д о щ а м и й вітрами примітивних доменних печей, якими Мао думав забезпечити розвиток китайської індустрії і ввести країну в комунізм. Чи не нагадують вони хрущовської „цілини" і кукурудзи?

Сталінськими методами провів Мао колективізацію сільського г о с п одарства, внаслідок якої величезна імперія вкрилася десятками тисяч „комун", де усуспільнено майже все майно селян, як про це мріяв у XУ стол. Мур у своїй „Утопії". А проте, навіть на початку 70-их років Китай мусить щороку купувати в „імперіялістичних хижаків" на сотні мільйонів долярів збіжжя.

„Культурна революція", яку провів Мао в Китаї, здивувала світ своєю ніби абсурдністю, хоч мала вона заплановану в Пекіні ціль. Виглядала ця „революція" як самознищення 700-мільйонової нації, як цілковите розладнання державно - політичного життя, внаслідок чого на кілька років завмерла в тій країні будь - яка культурна та наукова діяльність, а економічний рівень катастрофічно обнизився.

За панування комуністів згинуло і фізично зліквідовано, за обчисленням західніх експертів, 30-40 мільйонів китайців.

Розрив Пекіну з Москвою в 1960 р., внаслідок якого сотні совєтських інженерів і техніків вернулись до СССР, також тяжко позначився на економіці Китаю: припинено будову багатьох фабрик, а фабричні машини і літаки, здебільша совєтського виробу, залишились без запасових частин.

Однак, хоч Хрущов і відмовився передати Мао секрети виробу атомової бомби, китайські вчені, що ще перед Різдвом Христовим уміли виготовляти бойові ракети, спромоглися збудувати свою власну атомову, а пізніше й водневу бомбу. Це ніби парадоксальна річ, що у такій відсталій країні будують тепер наймодернішу і найдорожчу зброю. Але власне диктаторські режими, які в своїх інтересах можуть змобілізувати всі ресурси країни, головною статтею в державних бюджетах ставлять зброєння.

І власне китайська нуклеарна бомба, що настрашила була цілий світ, стала причиною, яка змінила відношення його до Китаю. Захід зрозумів, що вже минулися ті часи, коли можна було „наводити порядок" в тій країні експедиційними корпусами.

Матеріяльний рівень населення Китаю в різних районах неоднаковий. У Кантоні, наприклад, донедавна приділ мануфактури на одну особу становив лише 1 1/2 фута річно, а в Тзінані — 7 футів. Щоб купити якийсь крам, китайці мусять мати не лише гроші, а й купони. Кожний китаєць одержував купон на два бруски туалетного мила річно і один брусок мила до прання місячно. Олію, муку, цукор видавалось на картки. А проте, загальновідомі терпеливість і невибагливість китайця, який цілий день може обходитися жменею вареного рижу.

Режим Мао після „культурної революції" спирається на військо і студентів. Комуністичну індоктринацію переходить в обов'язковому порядку все населення, починаючи від дітей у дитячих садках і до глибоких старків.

Внаслідок напруження відносин з СССР почалася гостра „пропагандивна війна", на 3000-милевий китайсько-совєтський кордон стягнено численне військо і встановлено ракети середнього засягу, а атомові реактори і іншого роду нуклеарні інсталяції перевезено в гірські райони Тибету. Сьогодні вже не Америка, а СССР для Китаю найбільший ворог. і незнати хто кого більше боїться — Москва Пекін чи Пекін Москву.

Минув рік, відколи президент Ніксон відкрив „еру переговорів", в і д відавши „лігво дракона" в Пекіні. В історії дипломатії від часу другої світової війни це була найважливіша ініціятива, внаслідок якої ніби згасла 22-річна ненависть Пекіну до Америки, хоч залишилась обопільна підозра.

В результаті „пінґ - понґової гри" червоний Китай вдерся до ОН, витиснувши

(Закінчення на ст. 4-ій)

Д-р М. Данилюк

ДРУГИЙ ПАМ'ЯТНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ

(3)

Можна б з а ризикувати твердженням, що коли б у сучасних умовинах різні політичні чинники заініціювали створення інституту для „визволення України" або для політичних демонстрацій, то громада цього проєкту не піддержала б так, як це сталося у випадку катедр Гарварду. Справа не в недоцінюванні окремих розумних політичних акцій, а в доцільності, де, коли і як зосереджувати свою енергію, у тому, що саме є справді тривалішою вартістю в допомозі народові. Опінія, висловлена нашою громадою — спонтанна і щира, вона повинна змусити наші громадські і політичні кадри над цим подумати.

Подумають над цим і в Україні. А вживаючи дещо сарказму та передбачаючи долю СССР такою, яка зустріла всі попередні імперії, можна відважитись на припущення, що внуки Шелеста, Щербицького, Смолича та інших ще студіюватимуть, порядком обміну студентів вільних країн, при українських катедрах у Гарварді, а університет або Академія Наук в Києві одержить із Гарварду колись ще не один цінний науковий документ, що їх в Україні кагебісти попалили або пограбували. Для цього вистачить переглянути бюлетені катедр українознавства в Гарварді, слідкувати за комплектуванням наукових збірок, бібліотеки.

Коли б ми тепер могли запитати наших переслідуваних в Україні, яку саме форму допомоги собі в Україні вважають за кращу — видавання брошур та писання статтей, що пов'язують діячів культури й оборонців людських прав в Україні з окремими політичними організаціями на еміґрації, називаючи все майже „революцією" з точно означеним політичним забарвленням, чи розбудову українознавчого наукового центру та подібних інституцій, то не маємо сумніву, яка була б відповідь. Так це і наша громада розцінила, а доказом того стало „чудо" у Гарварді.

Був ще один момент, який уможливив чудо „протягом ночі". Ним став факт помітного занепаду нашого політичного і г р о мадського життя в окремих ділянках. Чимало таких ділянок не виправдало сподівань соборної громади. Надії, покладені в перших роках переселення — завели. Навіть посилена діяльність, але із специфічними тенденціями, видавалась громаді лише міжгруповою метушнею, що не забезпечувала тривалих вартостей Україні і часто демобілізувала громаду, а зокрема підривала її соборні тенденції.

Як відомо, „громада — великий чоловік", а до того мудрий. Громада, виявивши своє заперечення метушні і фразеології, часто демагогії, звернула увагу на основніші справи, які можна реалізувати соборно і з тривким фундаментом. Доказом такої реакції стали події минулої осени, коли, наприклад, останній Конгрес УККА зайнявся різними, але не підставовими справами, а Фонд Катедр Українознавства взагалі промовчав. Коротка резолюція в цій справі після Конгресу не могла стати параваном, щоб закрити від громади суть справи. Конгрес не став форумом мобілізації для негайного завершення трьох катедр, які стояли вже напередодні реченця сплати, не маючи достатніх фондів. А залишається публічним секретом ще й такий факт, що чимало людей, які претендують на провідництво та завантажують собою місця в керівних органах УККА, не дали на ФКУ ані одного цента.

Коли ми в дискусії над системою УККА висловлювали минулого року критичні завваги, кладучи основний натиск на організацію й розбудову науки, культури та введення інтелекту в плянування, в деяких наших кругах говорилось, що такі роздумування мають „підозрілі джерела". Громада за такими підозріваннями не пішла. В цьому не приписуємо собі жадної заслуги, бо висловлені в наших критичних оглядах думки ми просто взяли із почувань громади. І громада, починаючи від жовтня минулого року, своєю посиленою акцією завершує три катедри „протягом ночі".

Тут не йдеться про „нападання" на УККА, бо не є це метою цієї аналізи. До речі, крім УККА й інші деякі центральні у с т а н ови включно з СКВУ робили те саме, навіть УНРада ані в біжучій праці, ані на своїй Сесії й словом не згадала про розбудову української культури, а зокрема центру в Гарварді. З а л и шаючи право всім установам думати так, як це вони роблять, хочемо підкреслити голий факт, що наша широка і соборна громада так не думає. І доказом цього став другий пам'ятник Американської України.

Другий пам'ятник, отже, вже поставлено. Але він ще не завершений повністю. Чудовий пам'ятник на міцному підмурівку вже стоїть, але йому ще треба додати голову. Нею стане Науково-Дослідний Інститут, завершуючи три основні катедри українознавства в один великий центр. Немає сумніву, що його наша громада довершить. Але було б ще краще, коли б т. зв. організоване життя, взявши до уваги почування громади, виявило хоч тепер більше участи в цій кінцевій акції.

Почування нашої громади щодо розбудови культури і науки взагалі, а в даному випадкові — центру у Гарварді, як ми вже згадували, має свою закономірність і віддає собою настрої тих, що в Україні. Збереження хребта і мозку нації — це завдання „насамперед". Це почування ростиме, його підхоплять нові кадри. Кожний новий випуск „Українського Вісника", кожна нова поезія, нова брошура, нова вістка з України стане черговим стимулом. Одначе, було б дуже прикро, коли б для громади й далі стимулом було лише заперечення нездатної політики в організованому житті наших установ. Більшим стимулом була б акція включення цих установ у спільне завершення другого пам'ятника американської України. Це необхідне не лише тут, це — рука братові через океан.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ПОМИЛКИ І НАСЛІДКИ"

Редакційна стаття „Помилки і наслідки" („Свобода" з 14 лютого 1973) незалежно від добрих інтенцій перемінилася під кінець у бажання розправи та передчасного проголошення перемоги, чи успіху. Цілковито нефортунним є поділ сторін на „ентузіястів" та „песимістів" разом із причепленням остаточної оцінки, хто є правим, а хто помилявся. В світі розумування та вірної зміни методи доказувань речі не такі прості, і дозвольте звернути Вашу увагу на деякі „подробиці", які Ви переочили.

Ставитися критично до даної акції це ніяк не потягає за собою конечність негайного змінювання вартостей та остаточних висновків. У випадку українських студій в Гарварді доцільним було б здержатися покищо від усіляких осудів аж до часу, коли наслідки почнуть виявлятися, а це може статися за довший час. Факту зібрання грошей і проголошення інтенцій категорично не вистачає для висновку „ентузіясти праві, а песимісти помилялися". Теоретично беручи, будучність може доказати протилежне, і таке в історії дуже часто бувало. Чому не зачекати аж перші праці появляться у видавництві Гарвардського університету, а не в якомусь обскурному видавництві в Мюнхені? До сьогодні Гарвард не видав жадної праці на українську тему. До тих технічних застережень слід додати якість праць в змислі українських наукових та національних інтересів.

Іншим Вашим пропущеним аспектом є принципове питання наукової свободи, а зокрема української наукової свободи, бо американська наукова свобода не завжди є ідентичною з нашою, і це хіба мусить кожному бути ясним. Ми стоїмо на становищі, що історія принципово є суб'єктивною наукою і тільки матеріялістична діялектика Маркса здобулася на парадокс твердження, що історія, як і інші етислі науки, є „вірною наукою", себто „об'єктивною". Шкода, що в нас так мало звертається уваги на принципові речі, а так багато на абсолюти тверджень. Тому й не дивно, що українська громада, будучи непоінформованою про суть наукових проблем, відписала українські н а у к о в і установи і кинула такі великі гроші не українській установі, надіючись, що „варяги зроблять чудо".

Як бачите, ми знову повернулись до теорії, яку Михайло Грушевський заперечив. Наші наукові осяги XIX стол. завершилися не в австрійському університеті у Львові, а таки в рамцях НТШ, і цікавим є те, що це завершилося саме під керівництвом Г р у ш е вського. Правда, він використовував університет, але в той самий час енергійно творив незалежний український науковий варстат праці — НТШ.

Тож немає потреби ентузіястично тішитися „нашими успіхами в Гарварді, коли в той самий час НТШ опинилося в трагічній фінансовій ситуації і мусить діяти в обставинах, не гідних наших претенсій. Подивіться на його будинок, зайдіть усередину і послухайте нарікання на брак фінансів і тоді може Вам стане ясним, в чому ми таки помилялися.

Коли дехто поширює татарські вістки про те, що в НТШ не можна осягнути наукових успіхів, то це не тільки що неправда, але й гірше — це нищення української гордости та буття. Вмовивши нашій студентській молоді, що те, що українці мають, є „не наукою", ми за наші гроші виховуємо духових калік, які знову підуть по науку або до „німця" або до Петербургу, або до Гарварду і тим самим ми самі себе викінчимо за всіма правилами самоліквідації.

Чому не сказати правди, що в Гарварді, як і скрізь, не всі „генії" і не все, що звідтам походить, є абсолютом? Творити міти небезпечно, бо з чим тоді ми залишимося? Пригадайте собі, як сім гарвардських професорів накинулися на Генрі Кіссінджера за Камбоджу — і хто в кінці був правим чи „песимістом". Залежати в листах непоінформованих, що тільки Гарвард зможе „повернути нам Київську Русь - Україну", є звичайною пропаґандою, а не поважним науковим арґументом. Щоб це осягнути, треба мати самостійну державу, яка зможе всіма засобами концентрації переконати науковий світ у нашій рації, і тому всілякі намагання відділити науку від політики в „ім'я наукової об'єктивности" — тільки тактика та стратегія в руках певних одиниць.

Тому саме звертаємося до української громади і преси із закликом подбати про те, щоб НТШ в році свого століття дістав повну піддержку в усіх видах, а там будемо дискутувати, що додатково дасть нам американський університет і як його використати для нас.

Степан М. Горак
Чарлстон, Ілл.

Іванна Савицька

ПОДОРОЖ У НЕВІДОМЕ

(Пригоди і люди)

(1)

Життя людини складається з чотирьох основних етапів: безжурне дитинство, наука і любов, праця і врешті — відпочинок і час на подорожі.

Збігом обставин мені пощастило поєднати третій етап із четвертим, а у висліді — мій репортаж.

Л е ч у

Маючи до вибору Японію, Мехіко і Европу, вибираю останнє, в приспішен о м у темпі полагоджую пролонґату пашпорта (щеплення не треба, візи дістаєте на кордонах), пакую необхідні речі і двадцять п'ятого вересня їду на летовище. Гаряче і душно.

Мій літак лінії „Люфтганза" типу 747 справно і з розмахом піднявся на дужих крилах і о год. 7:45 вечора поніс триста пасажирів у напрямі на Франкфурт. Лечу в невідоме. Ніяких готелевих замовлень (справа першої в Европі ваги).

Дубровнік, Сараєво, Прага і Братіслава мені чужі. Загреб, Атени і Букарешт пам'ятаю з своєї службової поїздки три роки тому.

В літаку, як звичайно на довгих лініях: вечеря, фільми, музика, майже безсонна ніч. Наш лет був спокійний і щасливий, сполука із Загребом точна щодо хвилини, але тут, у тому ж Загребі, гостинному й соняшному колись, зустріла мене несподіванка. Всі готелеві кімнати зайняті! Триденна конвенція готелярів поставила мене майже у безвихідне становище.

Дзвоню на відоме число телефону. Ніхто не обзивається. Надворі дощ, проймаючий осінній холод ломить кості, я вся тремчу у промоклому плащі. Ноги і черевики цілком мокрі.

Безрадний таксівкар возить мене з готелю до готелю. Врешті рішаю їхати на поліційну станицю.

За двадцять хвилин маю кімнату на два дні в готелі „Брістоль", теплу і чисту, за сім долярів на добу, зі сніданком (один доляр — шістнадцять юґославських динарів). Ситуація опанована, дах над головою є.

З а г р е б

Я не буду подавати вам історії міста, не буду вичисляти всіх музеїв, церков, театрів, історичних пам'яток. Все це знайдете самі у кожному туристичному довіднику чи у вашій міській бібліотеці. Я розкажу вам про сірих людей Загребу, попроваджу вас вулицями міста, покажу Загреб таким, як я його бачила ще недавно.

Місто цікаве своїм гористим положенням (до католицької церкви їдете витягом), гарне своєю старовиною, вузькими, камінними провулками, яринним і овочевим базаром посеред міста, алеями, парками, зеленню і морем квітів.

У крамницях, що сильно вдаряють відсталістю і відмінністю від прийнятого на заході стилю — властиво, є все. Є невибагливий одяг і взуття, які продаються в державних крамницях, всі під однаковий стиль. Крамниця до крамниці подібна, як близнючки-сестри. Нема потреби шукати кращого, бо скрізь, де підете, одне й те саме. Є харчові продукти (багато рибних і м'ясних консерв), є білий і тільки білий хліб (туго замішена італійська булка). Чорного і житнього хліба не побачите ніде. Багато аж забагато горілчаних крамниць і ресторанчиків, де продають горілку. Є добрі різнорідні тіста. Все це для маловибагливого покупця, яким є автохтонне робітниче населення, вповні вистачальне. Мало, дуже мало крамниць із меблями, як також з іграшками. Добре поставлені книгарні, багато мистецьких видань, наукових, белетристики, дитячої літератури, майже не видно пропаґанди; вона очевидно є, бо мусить бути, проте спритно поставлена на дальший плян і не впадає у вічі. Книгарні завжди повні покупців.

Вимогливий і заможний юґослав одягається в Італії. Звідтіля приходить до Загребу добрий одяг, який продається в одній чи двох „бутік"-крамницях. Він дорогий і недоступний для людини з пересічним заробітком.

Та є щось, чим побиває Загреб цілу Америку — це квіти. Окремі базари з квітами. Гвоздики, айстри, столи за столами повні букетів рож. Квіти у вазах в поштовому уряді, квіти на станції, квіти в автобусі, квіти в руках прохожих.

Я потопаю в тому квітчастому раю, я зовсім не боюся алерґії; вона пропала, осталася в Ню Йорку, на першій евеню „Давнтавну".

У церквах дзвонять дзвони, люди ходять до церков, моляться.

Бюра і фабрики починають свою працю о шостій тридцять ранку, зате о третій — кінець праці. Крамниці відкриваються о восьмій, закриваються о дванадцятій і щойно від п'ятої до восьмої вечора місто оживає наново.

Під час обідової перерви не годиться нікого турбувати телефоном, нікого відвідувати. Від шостої до восьмої вулиці повні людей, переважає молодь, хоч не бракує й старших. Театри, концерти, кіна, фестивалі (в сезоні опера) — явища щоденні.

Річ ясна, між життьовою стопою американського і юґославського робітника не може бути порівняння. Там авто і телевізор верхом щастя, і те щастя декому попадається — це правда.

Брак санітарних і гігієнічних умовин (скупо з милом, папером і рушниками, відсутність хемічних пралень) — це одна з найбільших сучасних болячок Югославії — болячок, до яких юґослави звикли, з якими зжилися.

(Продовження буде).

Джон Діфенбейкер гордий за медалю княгині Ольги

Оттава. — У січневому числі з цього року в популярному канадському журналі „Маклінс" П. Нюман помістив довшу статтю на тему перебігу останніх виборів у Канаді та передвиборчої кампанії. На сторінці 51-ій автор згадує про передвиборчі заходи й промови колишнього прем'єра Канади Джона Діфенбейкера. Автор цитує уривки з його передвиборчих промов, у яких Дж. Дефенбейкер згадує про свої заслуги для Канади й відзначає, що він є „одиноким канадцем, котрий одержав медалю Княгині Ольги від Українського Світового Визвольного Фронту". Мова тут про медалю св. Княгині Ольги, вручену йому „як головному промовцеві, на маніфестації українців ЗСА і Канади в обороні Нескорених в Україні, на виставковій площі в Торонті влітку минулого року. Медалі св. Княгині Ольги — золоті, срібні та бронзові — були вибиті, за проєктом мистця Михайла Черешньовського, Головною Управою Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, ОЖ ОЧСУ, під керівництвом мгр Уляни Целевич.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

АКАДЕМІЧНІ ВИКЛАДИ

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА починає цикл академічних викладів з ділянки українознавчих дисциплін. Виклади є призначені для студентів українознавства і для ширшого загалу громадянства. Перша лекція відбудеться в суботу, 24-го лютого 1973 р. в годині 5-ій веч. в залі НТШ, 302 Вест 13 вул. в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття курсів.
2. Проф. д-р В. ЛЕВ: виклад на тему „Олександер Кониський і його роля у заснуванні Наукового Товариства ім. Шевченка та його наукова і літературна діяльність".

Виклад триває півгодини, по закінченні запити і дискусія.

Вхід вільний! Управа НТШ в ЗСА

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

повідомляє, що

в суботу, 24-го лютого 1973 року

відбудеться заходом

ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

АВТОКАВАЛЬКАДА вулицями Ню Йорку

У ПРОТЕСТІ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ ЧЕРВОНОЇ МОСКВИ, ПОПОВНЮВАНИХ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА ЙОГО ПРАДІДНИХ ЗЕМЛЯХ.

Збірка автомобілів перед домом ОУВФ при 316 Схід 10-ої вулиці в Ню Йорку, о год. 10:30 ранку.
Закликаємо всіх Українців до участи в цій протестаційній акції.

УПРАВА

ЗАХОДАМИ ВІДДІЛУ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

— влаштовується —

СВЯТО ЖІНКИ ГЕРОЇНІ

в неділю, 25-го лютого 1973 року о год. 4-ій по пол. в Домі Молоді

при 301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.

В ПРОГРАМІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ — бандурист, місцеві Організації СУМА і ТУСМ

ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄМО ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО ЙОНКЕРСУ Й ОКОЛИЦІ.

КОМІТЕТ СВЯТА

НІЯГАРСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНС

повідомляє, що

в неділю, 11 березня 1973 року

о год. 2-ій по полудні в домівці УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

при 177 Ніяґара вул., Ст. Кетеринс, Онт., Канада

— відбудуться —

РОКОВІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НІЯГАРСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь: голови, секретарі, касирі й інші урядовці та конвенційні делеґати слідуючих Відділів:

Торольд ч. 412; Ст. Кетеринс чч. 427, 454; Ніяґара он де Лейк ч. 468; Велланд ч. 461; Ґримзбі ч. 451; Гемильтон чч. 416, 458 і 462.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії;
3. Відчитання протоколу минулорічних Зборів і прийняття його;
4. Звіти членів Окружної Управи і Відділових секретарів;
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії Управі;
6. Вибір Окружної Управи на 1973 рік;
7. Обговорення пляну праці в біжучому році;
8. Внесення й запити та закриття Зборів.

На Зборах буде присутній

головний радний і обласний організатор п. ВАСИЛЬ ДІДЮК

Вельмишановних Урядовців Відділів та Делеґатів просимо відложити в цей день всі інші зайняття і прибути точно на Збори. Ріст, і розбудова Українського Народного Союзу, в'яжеться з зростом і розбудовою цілого нашого українського життя у всіх ділянках його.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Єфим Омельченко, гол. Осип Фаревич, секр.

Видано перший випуск „Національностевих доповідей" Асоціяції для студій СССР і Східньої Европи

Омага, Небраска. — Заходом заснованої недавно славістами різних американських університетів, в тому числі й українців, Асоціяції для студій національностей (СССР та Східньої Европи) появився тут офсетним способом з датою осени 1972 року перший випуск піврічника „Nationalities Papers" („Національностеві доповіді"). Як редактор цього видання підписаний проф. Степан Горак, викладач історії у Східньому Іллинойському Університеті в Чарлстоні, Ілл. На зміст цього випуску склалися дві більші статті — одна „Етнічна стратифікація й соціяльний фермент в сучасній Східній Европі та в Америці", що її авторами є Роберт Ф. Гілл і Говард Ф. Стейн і друга „Балтика у Східніх Европейських Студіях в американських університетах", що її написав проф. Андріс Скреія з департаменту соціології Університету Небраски в Омазі, який є секретарем-скарбником Асоціяції. В першій із статтей присвячено деяку увагу теж й українцям. Українським національним змаганням присвячена на стор. 21-ій ширша згадка такого змісту:

„Сучасний український націоналізм, йдеться тут про іредентизм від періоду Першої світової війни до сьогодні, можна зрозуміти тільки в поняттях тієї іншої ідентичности, якій він намагався протиставитися радикально й безкомпромісово і відрізнитися від неї. Характерно, що в глибокому процесі свого тоталітарного самовизначення він (український націоналізм) пішов на культурну, простірну і політичну експансію і здобування для себе з тривогою охоронюваного Лебенсравму (життьового простору). В цьому, як відомо, він зударився з русинами і східніми словаками, які з однаковим завзяттям заперечують, що вони є українцями. Культурна символічна проліферація на службі виразного самовизначення виявилася у заввазі висловленій русинським візантійського обряду священиком в розмові з одним із авторів цієї статті, який з глузуванням говорив про те, як під час і після першої світової війни, українські лінгвісти (вчителі мови) приходили майже кожного дня з новими й розрізненими українськими граматичними конструкціями, не залишаючи й каменя, щоб тільки відрізнити українську мову від російської — і це з тим більшою наполегливістю в час, коли немає ніякого діялектного кордону від Ужгороду до Москви..."

„Якщо брати з індивідуального становища, життя козацького провідника Богдана Хмельницького, є суґестивним, до яких меж може посуватися афірмація неґативної ідентичности і до якої розгнузданої люті і мстивости вона може привести із собою . . ."

Попереджений перший випуск „Національностевих доповідей" передмовою проф. д-ра Степана Горака, в якій немає ніякого ствердження, що автори висловлюють свої власні думки, а не редакції. У своїх виводах про Хмельницького автори покликаються на ворожу до української визвольної боротьби під його проводом книжку американського автора Філіпа Лонґворта „The Cossacks" („Козаки"), Ню Йорк 1969.

ЕТНІЧНІ МУЗЕЇ В ҐІМЛІ

Ґімлі, Манітоба.— У колишніх великих приміщеннях Пекерс Билдінґ будуть обладнані кілька музеїв, заходами етнічних груп, таких як українська, ісляндська, німецька й інші. Для них відступив той будинок Лейкфронт Девелопмент. У сусідньому Фрейзервуді вже відбулися збори українців у цій справі, під керівництвом И. Халатурника з Ґімлі. Вирішено активно підтримувати заснування й обладнання Українського Етнічного Музею, який буде атракцією для туристів та матиме важливе вишкільно-пізнавальне й історичне значення для доростаючої української молоді в тій частині Канади. Зацікавлені можуть телефонувати додому до п. И. Халатурника: 642-5972.

„НА СВЯТОЙ ЗЯМЛІ"

Лондон. — У видавництві „Божим Шляхом" в Лондоні в Англії вийшла книжка білоруського письменника і есеїста із Трой, Ню Йорк, Уладземіра Глыбіннаго „На святой Зямлі" — білоруською мовою. Це репортаж і роздумування під час відвідин святих місць, до річки Йордану, до Вифлеєму й інших районів, пов'язаних із життям Ісуса Христа. Книжка на 120 стор. невеликого формату, написана цікаво і має чимало документальних ілюстрацій. Ще в 12 столітті ці місця відвідувала білоруська князівна із Полоцьку, св. Єфросинія Полоцька.

Збільшується авіяційна обслуга з України

Київ. — Вся цивільна авіяція в Українській ССР підпорядкована Аерофлотові, всесоюзній централізованій організації у Москві, хоча в Києві є Управління відділу Аерофлоту УССР, з керівником О. Горяшком. У „Радянській Україні" з 31 січня ц. р. в репортажі „Під крилом — простори України" були подані деякі відомості про стан цивільної авіяції в Українській ССР. Відомості непевні, бо сказано, наприклад, що перша авіяційна міжнародна лінія з України була прокладена в 1928 р., з Харкова до Тегерану, коли вона була прокладена з Відня до Києва у 1918 р., що засвідчене на австрійському поштовому значку.

Київ має два аеродроми для цивільної авіяції: Жуляни та більший у Борисполі. З Борисполя „в 1965 р. вилетіли 483.000 пасажирів, а минулого року вдвічі більше". „У 1968 р. було перевезено 65.000 зарубіжних пасажирів з Україні, минулого року 345.000". З Київського Бориспільського летовища є тепер безпосередній повітряний зв'язок із Берліном, Будапештом, Варшавою, Прагою і Віднем, з цього літа розпочнуться рейси до Софії, Болгарії, це крім обов'язкової Москви. „У другій половині лютого 1918 року з Одеси до Катеринослава вилетів перший поштовий літак . . . У 1931 р. по лінії Одеса-Харків було виконано 41 рейс, перевезено 131 пасажира, 932 кілограми вантажу. Тепер Одеса має повітряний зв'язок з 82 містами країни", себто СССР. У Харкові, тогочасній накиненій з Москви столиці України, в 1923 р. було створено Українське Товариство Повітряних Сполучень, УТПС, згодом зліквідоване і замінене всесоюзним „Аерофлотом". У цьому році з аеродромів України відлетять кругло 11-ть мільйонів пасажирів.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІСНИКІВ в АМЕРИЦІ ОБУЛІД

повідомляє всіх своїх Членів, Приятелів і Знайомих, що дня 16-го лютого ц. р. в місті Ютиці, Н. Й., відійшов у Вічність

лісничий бл. п. ОСИП ГЛОДЗІНСЬКИЙ

хорунжий Української Галицької Армії, наш добрий Товариш по Зброї і по званню, прихильний член і основник нашого Товариства.

Хай чужа гостинна земля буде Йому легкою!

ПОХОРОН — 19-го лютого 1973 р. на цвинтарі св. Володимира Великого в Ютиці.

Шановній Дружині п. Тересі складаємо щире і глибоке співчуття.

УПРАВА ОБУЛІД-у

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями, Знайомими, Товаришами Зброї та з Українським Громадянством, що в п'ятницю, 2-го лютого 1973 р., на 72-му році життя, несподівано відійшов у Вічність

наш Незабутній ЧОЛОВІК, ТАТО, БРАТ, ВУЙКО, СТРИЙКО й ШВАГЕР

св. п. ЗЕНОН ЗЕЛЕНИЙ

кол. учасник Визвольних Змагань в рядах УГА, учитель середніх шкіл у Львові, в Берхтесґадені, Німеччина й в Канаді.

ПАНАХИДИ були відправлені 3-го і 4-го лютого 1973 р. в похоронному заведенні Н. Кардинала в Торонті.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА й ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в понеділок, 5-го лютого 1973 р. в Свято-Миколаївській церкві в Торонті. Тлінні Останки відпроваджено на Вічний Спочинок на цвинтар Маунт Гоуп в Торонті.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:

МАРІЯ, дружина
ОЛЬГА, донька
брат РОСТИСЛАВ з родиною
брат ВАСИЛЬ з родиною
сестра ЕВГЕНІЯ з родиною
сестра ЯРОСЛАВА
братова АННА з родиною
та ближча і дальша Родина

Замість квітів на могилу просимо складати датки на фонд закінчення Енциклопедії Українознавства. Пожертви приймає Пластова Кооператива „Плай" в Торонті. Адреса: 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Canada.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Земляками, Приятелями і Знайомими, що 17-го лютого 1973 р. упокоївся в Бозі по важкій недузі

наш МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п. поручник інженер МИКОЛА РОЗНАТОВСЬКИЙ

народжений 14-го грудня 1896 р. в с. Хохлівка, Глухівського повіту на Чернігівщині, Україна, в священичій родині, абсольвент УГА в Подєбрадах, Чехія, учасник Визвольної Боротьби 1917-1920 рр.

ПОХОРОН відбувся 19-го лютого 1973 року в Детройті на Евергрін цвинтарі.

У глибокому смутку:

СОФІЯ — вдова
ПАВЛО — син
ІВАСИК — внук

У ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ (27-го ЛЮТОГО) нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п. СТЕПАНА ЛАЗУРЕНКО

ПОЛКОВНИКА АРМІЇ УНР

в неділю, 25-го лютого 1973 року о годині 12-ій дня в церкві св. Андрія в Детройті, Міш.

буде відслужена

ПАНАХИДА

Всіх Знайомих просимо помолитися в цей день за спокій Його Душі.

РОДИНА

„Дозорці у поході" — партійні наглядачі

Під наголовком „Дозорці у поході" інформувала „Радянська Україна" з 7 лютого про працю гуртків комсомольців і партійців, які мають право все і всіх контролювати на місцях праці. Гуртки виступають під назвою „Народні дозорці" і є насправді очима та вухами комуністичної партії на місцях. На Полтавщині, в Козельщинському районі вони, наприклад, написали до области доносзаяву, бо на 48 комбайнах люди забули „відчистити бруд", себто болото після праці, і не поскидали з них ланцюги. За це було оштрафовано камбайнерів. У Тернополі „народні дозорці" вимагали від робітників і керівників на заводі машин для збирання буряків, щоб вони активніше працювали та випускали більше запасних частин. Оштрафовано керівника групи робітників-будівельників у Жданові, на металюрґійному заводі, де „потурали бракоробам-постачальникам". На Черкащині „народні дозорці" їздили автами від колгоспу до колгоспу, оглядали машини, реманент, доносили за кожну дійсну й навіть уявну „несправність", і тоді „винних у недбальстві було притягнено до відповідальности".

Ділимося сумною вісткою з нашими Рідними і Друзями, тут в Америці, Канаді та Австралії, що дня 16-го січня року Божого 1973, відійшов навіки наш Улюблений СИНОК

БРУС (BRUCE)

у 13-му році життя. Він згинув трагічно на дорозі коло своєї хати.

Горем прибиті:

родичі: СТЕФАН і ВАРВАРА ЯБЛОНСЬКІ
2 сестрички: НАСТЯ і ПАВЛИНА
2 братчики: ІВАСЬ і ПАВЛО

У 18-ТУ і 1-ШУ РІЧНИЦІ СМЕРТИ нашиx Найдорожчих і ніколи Незабутніх Родичів

бл. п. о. ІВАНА і СТЕФАНІЇ СКОРОБОГАТИХ

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 24-го лютого 1973 року о год. 7-ій вечора

в Церкві СВ. ЮРА при 7-ій вул. Схід в Ню Йорку

Родину, Приятелів і Знайомих просимо в цей день згадати Покійних в своїх молитвах.

РОМАН — син з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого нам

сл. п. Тараса Витвицького

складаємо на „Фонд Українських Інвалідів" 40.00 долярів.

Родині шлемо наші щирі співчуття.

Віра і Василь та Софія і Володимир СЕНЕЖАКИ

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. ОЛЕКСИ ІВАНОВИЧА ПОВСТЕНКА

складаємо на УВАН в США 20.00 долярів.

Сілвер Спрінг, Мд. Іван і Марія ДУБРОВСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. ІРЕНИ ПОДЮК

складаю 20.00 долярів на видання Альманаху про Снятинщину.

Реґо Парк, Н. Й. Ярослава ЛУШПИНСЬКА

Замість квітів на могилу

бл. п. дир. ЕВСТАХІЯ ГЕМОТЮКА

складають 15.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі.

Роман і Стефа ЦЕГЕЛЬСЬКІ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, скоро і безнадійно відійшов у Вічність від нас, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і ТАТО, дня 22-го листопада 1972 р. на 52-му році свого життя

бл. п. МИКОЛА ОЛЕНИЧ

Тим, що взяли участь в похоронних відправах Покійного, зложили жертви на Служби Божі, церковні, народні, пластові цілі, квіти — щира подяка. Як рівнож Всечеснішому отцеві радникові о. Джулинському, що відпровадив Покійного на місце Вічного Спочинку, прощальне слово від себе і парафіян католицької церкви св. Володимира й Ольги в Чікаґо;

Представникам церкви і громадських товариств, українській пластовій молоді, яка взяла участь в Панахиді в одностроях і несла домовину Покійного;

Церковному Хорові і Сестрицтву при церкві св. Володимира і Ольги за приготовлення в сороковий день тризни.

Зокрема наша щира подяка Високоповажаному п. д-рові Орестові Яхторовичеві, Його Дружині і доні Ларисі за безінтересовну лікарську опіку під час недуги, матеріяльну і моральну поміч; ВП. Уляні Целевич-Стецюк і п. Михайлові Троцюк. Нехай всіх Вас Всевишній винагородить своєю ласкою.

ОЛЬГА ШЕРЕМЕТА-ОЛЕНИЧ — дружина
МАРЯННА і ЛЯРИСА — дочки

КИТАЙ УЧОРА І СЬОГОДНІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

зідтам н а ц іоналістичний Китай, що, можливо, проголосить себе незабаром окремою державою. Вже 80 країн нав'язали дипломатичні відносини з Пекіном і розірвали їх з Тайванем. А очі наляканих подіями південноазійських країн помалу відвертаються від Америки і звертаються до Китаю, бо „кривкий мир" у В'єтнамі не гарантує їм безпеки. Протягом 1972 р. понад 700 делегацій з понад ста країн склали в Китаї „дружні візити". Все це, без сумніву, непокоїть Москву і змушує її виявляти власну дипломатичну ініціятиву, використовуючи візиту през. Ніксона в Москві.

Наслідуючи в усьому сталінські зразки, китайські комуністи широко практикують також „показуху" і демонструють перед чужинецькими гостями „потьомкінські села". І так само, як деякі наші туристи в СССР, західні туристи і дипломати ловляться в Китаї на ці хитро розставлювані гачки.

Одною з таких мимовільних жертв власної довірливости, бажання бачити те, що бажається побачити, став сенатор Юг Скатт, який зі своєю дружиною подорожував недавно по Китаю.

У розмові з американськими кореспондентами сен. Скатт заявив, що у китайців він побачив... любов до сміху і глибоке вичуття гумору. Значить — веселий нарід! Та й сміються люди не тоді, коли їм гірко живеться. Врештою, сам сенатор стверджує, що китайці — „щасливий нарід".

„Китайські діти, — заявив сенатор, — веселі, грайливі і люблять співати пісні на хвалу предсідника Мао. Я бачив навіть хлопчика 5-6 років, який співав арії з пекінської опери".

Чи не маленькі це копії совєтських жовтенят і піонерів, що в часах Сталіна оспівували „щасливе і заможне життя"?

У Пекіні сенатора приємно вразила тиша, як контраст до американських гамірних міст: у безшумному русі проїздили повз нього на роверах, немов на параді, тисячі китайських робітників і службовців у своїх справах.

Сенатор Юг Скатт, ще в 1942 р. відвідавши Китай, написав книжку п. н. „Золота доба китайського мистецтва". Тепер він, після урочистого прийняття в Шанхаї, побачив у Китаї разючі зміни. Ось, наприклад, у 1942 році рої мух носилися по вулицях, затьмарюючи небо. Але „предсідник Мао" сказав народові, що він мусить визбутися мух, і тепер їх майже немає. А за поодинокими, не знищеними ще мухами вганяють діти з ляпавками.

„Харчів у Китаї багато, — каже сенатор, — і вони дешеві. Китайці мають більше їжі, як росіяни. Крамниці повні краму, і черг біля них, як у Совєтському Союзі, не видно.

На селі бачив сенатор сільськогосподарські комуни, поверхові будинки, в яких мешкають селяни, але про умови їх праці і їхні заробітки не згадує.

Своє інтерв'ю закінчує сен. Скатт уже оптимістичним ствердженням: „Китайці не є агресивним народом. Я не думаю, що світ має боятися, що китайці можуть спровокувати світову війну. Вони не хочуть воювати, але якщо їхні кордони будуть загрожені, боронитимуть їх". І ще: „Китайці раз-у-раз казали мені, що вони не хочуть сваритися з американцями. Вони запевняли мене, що ці два народи завжди любили один одного".

В країнах диктатури за народи завжди говорять державні урядовці. Китай є країною жорстокої комуністичної диктатури, тож усі ці запевнення міг чути сенатор хіба від представників режиму, що влаштував для високого американського гостя пишну „показуху".

Про політичну незбалянсованість червоного Китаю, політичний терор і низький матеріяльний рівень його населення свідчать численні втікачі з тієї країни до англійської колонії Гонг Конгу. Останнього року, як повідомляє „Гонг Конг Стар", 13,000 китайців, виминаючи прикордонну сторожу і смертельно небезпечних акул - пажерів, переплили до тієї омріяної землі через 4-милеву протоку Південно-Китайського моря. Мало не щодня морські хвилі виносять на береги Гонг Конгу трупи застрелених китайськими чекістами втікачів. А проте, цього року сподіваються подвійного числа китайців, що воліють смерть, як режим Мао.

Отже, барабани, в які вдарила західня преса, прославляючи нового „союзника" — штучно творений гамір. Годі сподіватися чогось доброго за широкими усмішками хунхуза з атомовою бомбою, який ніколи не зрікався своєї цілі — за всяку ціну, не оглядаючись на жертви, поширити комунізм у цілому світі.

БРИТІЙСЬКІ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТИ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

які відбули 20 років кари з політичних засудів у різних фашистівських і сталінських концентраційних таборах ,були засуджені у 1972 р. на 10 років таборів примусових робіт та 5 років заслання за написання (і навіть, як виглядає, не поширювання їх) своїх споминів; а письменник Михайло Осадчий на сім років таборів праці і п'ять років заслання за подібний „злочин".

„Письменницю і мисткиню І. Стасів-Калинець засуджено на десять років таборів і заслання а її чоловіка Ігоря Калинця — одного із найяскравіших талантів в українській літературі — на три роки за різні подібні обвинувачення. (Насправді І. Калинця засуджено на дев'ять років ув'язнення і три роки заслання — Ред.)

„Знов інший письменник, Василь Стус, був засуджений на вісім років; а православний священик Василь Романюк на сім років таборів примусової праці і три роки заслання.

„Ці нові жертви зійшлись тепер разом, у тюрмах і таборах, із численними українськими дисидентами, які вже там є, а між якими є також Валентин Мороз, якого у 1970 р. засуджено на таємному засіданні суду на дев'ять років тюрми і п'ять років заслання за написання есеїв, що критикують національну політику Кремля і за критику ламання права органами КГБ.

„Цілий ряд арештованих інтелектуалістів все ще ждуть своїх процесів, а між ними є видатні літературні критики Іван Дзюба й Іван Світличний, журналіст Вячеслав Чорновіл і письменник Євген Сверстюк. І знов їх одинокою „провиною" мав би бути факт, що вони відкрито і з поміркованих позицій критикували офіційні порушення совєтських конституційних і правних норм (чого, навіть совєтське право, не забороняє їм робити).

„Чи совєтський уряд почуває себе так непевним, що він мусить вживати таких брутальних санкцій у відношенню до голосів критики власного уряду, про яку (ророзуміється у відношенні до британського уряду) ми щоденно читаємо у британській пресі? У світі згаданих репресій, тяжко погодитись із твердженням Кремля, що він успішно розв'язав національну проблему в СССР. А тепер, коли Совєтський Союз старається поліпшити свої відносини з Об'єднаним Королівством й іншими західніми країнами, ми просимо совєтські власті пам'ятати, що того роду акції з їх сторони, коли йдеться про британських інтелектуалістів та без сумніву багато інших, є найбільшою перешкодою для дружби між нашими країнами".

Крім вже згадуваного Моріса Кренстона, професора політичних наук на Вищій Економічній Школі в Лондоні, листа цього підписали: Пеґі Ешкрофт, Дама Ордену Британської Імперії, актриса; Альфред Аер, Сер, проф. логіки Оксфордського Університету ; Роберт Берлі, Сер, голова Центральної Ради Селі Овк Коледжів; Деніс Броґан, Сер, професор політичних наук університету в Кембридж; Стюарт Гемпшір, директор Уодгем Коледжу, Університету в Оксфорді; Френк Кермоуд, професор нової англійської літератури Лондонського Університету; Робинс, барон, канцлер університету у Стірлінґ (Шотляндія); Егуді Менугін, скрипаль; Дж. Б. Прістлі, письменник і драматург; Ричард Уолгейм, професор філософії думки й логіки Лондонського Університету.

Перед концертом алюмнів УМІ

В ряді ювілейних святкувань Український Музичний Інститут влаштовує Концерт Алюмнів в неділю 25-го лютого 1973 р. в залі Українського Інституту Америки.

Коли бажаємо постійного росту і тривання наших шкіл чи організацій, мусимо включати в наші ряди молоді професійні сили, як нову зміну. На короткий час родинні обставини відтягають особливо молодих мисткинь від публічних виступів і концертів. Але підсвідомо вони тужать за естрадою і ждуть тієї хвилі, коли б своє мистецтво знову могли передавати спрагненій публіці.

Три піяністки: Галя Саґата-Поритко, Ірена Кондра-Федорика і Марта Цибик, співачка Христина Осадца-Павксіс та музиколог Роман Савицький, мол., беруть участь в згаданому вечорі, разом з учителями: Ігорем Соневицьким і Євгенією Чапельською.

Вірю, що публіка Ню Йорку і околиці своєю присутністю піддержить наших молодих мистців, нашу гордість, колишніх визначних учнів УМІ.

Президія УМІ сердечно запрошує теж всіх колишніх учнів Інституту, щоб на другому Ювілейному Концерті згадали вони свої юні роки, коли то з трепотом душі чекали за кулісами свого виступу.

Таїса Богданська,
імпрез. і прес. реф.)

Пластова костюмова забава в Ню Йорку

І знову зближається день про який мріє новацтво цілий рік, це день пластової костюмової забави.

Через більше, як два десятки років Пластова Станиця і Пластприят в Ню Йорку влаштовує таку костюмову забаву. Цьогорічна велика дитяча костюмова забава — казка відбудеться в неділю 25-го лютого о год. 3-ій по полудні в залі школи св. Юра 215 Схід 6-та вулиця в Ню Йорку.

Забава відбудеться під моттом „Подорож доокола світу". На забаві зустрінуться постаті з казкового і реального світу. Всі матимемо змогу стрінути там різноманітні строї усіх народів світу, від заходу до сходу, від півдня до півночі, також чарівні метелики і квіти з українських піль і звірів з українських лісів.

Досвід показує, що цю імпрезу дітвора любить і чекає на неї. Діти мають нагоду провести весело і приємно час в українському оточенні, в гурті своїх ровесників. Такі забави можуть бути одним із засобів затримати дітей для українства. Тому батьки новацтва і позапластової дітвори великого Ню Йорку і околиці повинні подбати про те, щоб їхні діти брали участь у таких дитячих імпрезах.

Новацтво, сестрички, братчики і Пластприят Станиці запрошують усіх дітей прийти на цю забаву-казку, де разом переживатимемо незабутні хвилини.

Для батьків і гостей пані з Пластприяту приготовлять буфет.

В програму забави включено також різні виграші та інші несподіванки.

До побачення на забаві 25-го лютого!

Є. І.

ПОВІДОМЛЕННЯ

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Федеральної Кредитової Кооперативи

„САМОПОМІЧ"

в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

— відбудуться —

в неділю, 25-го лютого 1973 року

о год. 3-ій по полудні
в ДОЛІШНІЙ ЗАЛІ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
90 Фліт вулиця Джерзі Ситі, Н. Дж.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття Зборів і затвердження порядку нарад;
2. Ствердження правосильности зборів;
3. Відчитання і затвердження протоколу з останніх Загальних Зборів;
4. Звіти Дирекції, Кредитового Комітету і Контрольної Комісії;
5. Дискусія над звітами;
6. Уділення абсолюторії членам управи!
7. Дивіденда і розподіл приходів;
8. Прелімінар бюджету на рік 1973-ій;
9. Висота коштів урядження Заг. Зборів у 1973-му році;
10. Вибір 4 членів до Ради Дирекції і 1-го члена Кред. Комітету. (Пропозиції Номінаційної Комісії);
11. Внески, запити і побажання;
12. Закриття Загальних Зборів.

Після закінчення Загальних Зборів — ПЕРЕКУСКА І ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА

Просимо ВШ. Членів взяти у Загальних Зборах найчисленнішу участь і запросити своїх рідних, друзів і знайомих.

ПРИСУТНІСТЬ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВА.

УПРАВА

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

— відбуде —

З А С І Д А Н Н Я

в неділю, 25-го лютого 1973 року

о год. 2-ій по полудні в залі
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
при 569 Джордж Стріт в Ню Гейвені, Конн.

З огляду на важливі справи на порядку нарад, участь всіх членів Управи та Контрольної Комісії обов'язкова.

Д-р М. Сигурович, голова — Т. Слюзінський, секретар

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ЧАЧКА, членка УНС Відд. 290 С-ва НЗИД Марії в Куртіс Бей, Мд., померла 15 вересня 1972 р. на 82 р. ж. Нар. в с. Вишнівчики, Україна і стала членкою УНС в 1913 р. Полишила в смутку 5 доньок: Емілію, Йосифину, Аделію, Елеонору, Шарльоту, 9 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 18 вересня 1972 р. на цвинтарі Holy Cross, Baltimore, Md.
Вічна Їй Пам'ять!
Михайлина Іванюк, секр.

МИКОЛА БЛЕКОТ — член УНС Відд. 456 ім. Б. Хмельницького в Тіммінс, Онт., Канада, помер 24 вересня 1972 р. на 55 р. ж. Нар. в с. Елемення, пов. Долина, Україна і став членом в 1966 р. Полишив у смутку дружину Олену. Похорон відбувся 26-го вересня 1972 р. на цвинтарі в Капискасінґ.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

Д-р ВОЛОДИМИР ЧАВС — член УНС Відд. 175 Б-ва св. о. Миколая в Детройті, Міш., помер 13 вересня 1972 р. на 57 р. ж. Нар. в с. Чорна, Україна і став членом УНС в 1957 р. Полишив у смутку дружину Надію, о. проф. Петра інж. Романа, брата, 2 сестри: Марію і Ксеню. Похорон відбувся 16 вересня 1972 р. на цвинтарі Grand Lawn в Детройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Смерека, секр.

АНДРІЙ КРАВЕЦЬ — член УНС Відд. 274 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Янґставн, Огайо, помер 4 вересня 1972 р. на 79 р. ж. Став членом УНС в 1925 р. Похорон відбувся на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Янґставн, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Гелена Сенедяк, секр.

КАТЕРИНА ПРИШЛЯК — членка УНС Відд. 324 Т-ва Мир у Філядельфії, Па., померла 9 вересня 1972 р. на 81 р. ж. Нар. в Коломиї, Україна і стала членкою УНС в 1926 р. Полишила в смутку 4 дочки, сина, 11 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 13 вересня 1972 р. на цвинтарі в Oakland, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ДМИТРО МАЙКОВИЧ, член УНС Відд. 39 Т-ва Укр. Січ в Сиракюзах, Н. Й., помер 5 жовтня 1972 р. на 49 р. ж. Нар. в с. Довжицях на Лемківщині і став членом УНС в 1959 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 дочки: Анну і Ірену та родичів, братів і сестер. Похорон відбувся 7 жовтня 1972 р. на цвинтарі Ів. Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИКОЛА НАКОНЕЧНИЙ — член УНС Відд. 50 в Лорейн, Огайо, помер 13 жовтня 1972 р. на 82 р. ж. Став членом УНС в 1918 р. Полишив у смутку 2 доньки, 3 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 16 жовтня 1972 р. на цвинтарі Ridgehill Memorial Park, Lorain, Ohio.
Вічна Йому Пам'ять!
Людмила Кичун, секр.

МИХАЙЛО ЄВУШ, член і касир УНС Відд. 204 ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., помер 30 вересня 1972 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Пристань, пов. Жовква, Україна, і став членом УНС в 1938 р. Полишив у смутку дочку Дусеньї, сина Василя, 2 сестри, брата, 4 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 3 жовтня 1972 р. на цвинтарі Оливна Гора в Маспет, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Д-р В. Палідвор, секр.

ІВАН ОМЕЛЯНЧУК — член УНС Відд. 476 Б-ва св. Арх. Михаїла в Гудсон, Н. Й., помер 22 жовтня 1972 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Куриниліс, пов. Ковель, і став членом УНС в 1941 р. Полишив у смутку дочку Марію, сина Степана і 4 внуків. Похорон відбувся 25 жовтня 1972 р. на цвинтарі Сити Парк в Гудсон, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Марак, секр.

МАРІЯ ВОРОБЕЦЬ — членка УНС Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чикаґо, Ілл., померла 27-го вересня 1972 р. на 73 р. ж. Нар. в с. Межигірю, пов. Бучач, Україна. Полишила в смутку 2 доньки: Стефанію і Евгенію з чоловіками і дітьми. Похорон відбувся 30 вересня 1972 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Leyden Township, Ill.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Семків, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА,
24-го ЛЮТОГО 1973 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорном. Січі Проситься чл. прибути. — В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Загальні річні збори 214 Відд. УСТ Чорном. Січ о год. 8-ій веч. в домі Т-ва, 680 Сенфорд Аве. На порядку: звіти та вибір нового Уряду на 1973 р. Проситься чл. прибути. — О. Твардовський, секр.

НЕДІЛЯ,
25-го ЛЮТОГО 1973 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори В-ва св. Миколая 5 Відд. о год. 5-ій по пол. в церковній залі при 37-09 —31-ша Avenue. Проситься вирівняти вкладки. — М. Хоманчук, секр.

JOHNSON CITY, N.Y. Річні збори Т-ва Запор. Січ 21-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Меморіяльного Осередку церкви св. Івана. Проситься чл. прибути. — В. Галич, секр.

ЧИКАГО, Ілл. Річні загальні збори 106 Відд. В-ва св. о. Миколая о год. 1-ій по пол. в Домі Відд. УНС при 843 Нортвестерн Евеню. На порядку: звіти урядовців та вибір нової Управи на 1973 рік. Проситься чл. прибути. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 6989. Вождь Міті і Тарзан обмірковують загрозу

CHIEF MITI'S NEWS— THAT THE TRADER HE SOLD THE SPIDER PEOPLE'S GOLD TO WAS ON AN ARMED SAFARI TO PLUNDER AND KILL THEM— HAS ALERTED TARZAN TO A DANGER HE HOPED THESE STRANGE, INTELLIGENT CREATURES WOULD NEVER FACE.

WE URURUS HAVE PROTECTED OUR SPIDER-PEOPLE FRIENDS AND THEIR SECRET A LONG-LONG TIME, TARZAN!

BEFORE EVIL MEN CAN HARM THEM, STEAL THEIR GOLD, THEY MUST PASS THROUGH URURU COUNTRY...

SO, IF I TELL TRADER KEEP OUT OF URURU COUNTRY, AND HE NOT OBEY ME, WE KILL HIM!

Вістки вождя Міті, що купець, якому він продав золото павукоподібних людей, знаходиться у збройному поході, щоб пограбувати і вбити їх, звернули увагу Тарзана на небезпеку, якої вони — як він сподівався — ніколи не повинні би знати.

Ми, урурці, Тарзане, довго-довго охороняли наших павукоподібних приятелів і їх тайну!

Поки злі люди зможуть пошкодити їм і вкрасти їх золото, вони мусять перейти через країну урурців...

Ото ж, коли я скажу купцеві триматися здалека від країни урурців, а він не послухає мене, ми вб'ємо його!